On Sanitary
Plumbing

24

בשאלות אינסטלציה סניטרית

במאמרי "אור וצבע בארכיטקטורה הדרומית" (עתון אגודת האינז'ינרים והארכיטקטים בישראל מס' ג' כרך י"ד) עמדתי על התוצאות מאי-התחשבות בבנייתנו בתנאים האופטיים של ארצנו. ועתה ברצוני להסב את תשומת לב המומחים לאינסטלציה סניטרית והמהנדסים-הבנאים לסכנה גדולה אחרת, שבידם, ואך ורק בידם, לצמצמה במידה ניכרת. סכנה זו נמנית על הדברים "שאין מדברים עליהם".

כוונתי לסכנה בריאותית, לזו שבעצירות. בתחומי הציביליזציה סובלים ממנה המוני ומשתמשים נגדה באמצעים בלתי יעילים ומזיקים, שבירורם אינו שייך לכאן. עוד יותר מרובים אלה הסובלים מאותה המחלה בלא יודעים, ובצורתה הנסתרת היא חותרת תחת כושר-עבודה וכושר-הנאה, מחוללת מחלות מקדימות זיקנה ומקצרות חיים, מרעילה את החיים הנפשיים של הפרט וחיי המשפחה והחברה. ב"טבע ובריאות" הקדיש ד"ר מ. בצח לעצם ההופעה ודיפוזיה מאמר בהמשכים, ובו מצוטטים גם מסקנות מאלפות של חוקרים מערביים. אולם לא מעט תגבורת ניתנת לאותו אויב של בריאות העם ע"י גורם אחר, שעליו לא עמדו מומחים אלה, ע"י האינסטלציה הסניטרית השגורה אצלנו. כשהומצא במאה שעברה בית-השימוש ה"אנגלי", הביא אתו ימרדן היגייני שאין לזלזל בו, כלומר את השטיפה במים. אבל יחד עמה הפילה אותה ההמצאה את החוקת הגוף שהיתה נהוגה בכל האגרשות תמיד והשתמרה בתנאים פרימיטיביים עד היום, ובמקומה הנהיגה מצב שאינו משתנה מישיבתנו הרגילה. כל רופא יאשר או יוכל לאשר, שהמצב הזה הוא בלתי פונקציונלי בהחלט ומקשה על פעולת הטבע. בכמה וכמה ארצות אירופיות נשתמרה הצורה הקדומה של בה"כ עד היום, ביחוד במקומות ציבוריים ובבית העממי. עובדה מאלפת היא, שבאנגליה עצמה הונהג בשנים האחרונות במשפחות רבות, ביחוד במשפחות רופאים, הדום לרגלים, השב ומקרב את המצב לדרישת הטבע. לפי-כך כדאי שנפקח גם אנחנו את עינינו ונסלק את המזיק, אגב שמירה על הטוב שבו. אם נישמר עצם השטיפה ויחזור בית-השימוש שבריצפה כנהוג בכמה ארצות מערביות, תנבע מן הטכניקה הנושנה-מחודשת ברכה רבתי לבריאות העם, מלבד צמצום ניכר של סכנות הדבקה במקומות ציבוריים וציבוריים-למחצה. ברי, שלא בן לילה אפשר לסלק את הקיים. אולם בארץ כמו בארצנו, ההולכת ונבנית, קל יותר להנהיג חידוש כזה חיובי.

אולם לטכניקה הישנה-המחודשת יתנגדו בחוגים רחבים הרגלי פינוק, ועל חולים וחלשים תטיל היא מאמץ בלתי רצוי. לרבים יהיה זה אולי הפתרון הטוב ביותר, אם תייצר התעשיה תבנית חדשה, שתשתנה מן הקיימת ע"י הפחתה מתאימה של גבהה.

ד"ר נפתלי שבייץ